

Izhaja
v ponedeljek, sredo
in petek.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.
Posredna številka
1 lin.

Račun poštno-čkovnega
zavoda števil. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo:

Celje

Strossmayerjeva ulica 1
pritličje.

Rokopisov ne vračamo.

Oglaš po tarifi.

Telefon int. števil. 65.

Nemška propaganda in — morala.

Celje, 8. oktobra.

V tujakšnji »Cillier Zeitung« nam daje neka »čitateljica« dobre nauke. Je to jeden tistih tipičnih člankov, ki izhajajo od časa do časa v nemških listih po Jugoslaviji, odkoder gredo potem v inozemski nemški tisk s tendenco naslikati nas Slovence in našo državo kot brezsrčne zatiralce vsega, kar je nemško, kot »nehvaležne« sovražnike nemške kulture (pri nas pač bolj iz nemških virov došle civilizacije), kot zahrbtnje nasilneže, tatove itd.

Predno pribijemo celo, brezmejno hinavščino nemške, ne kulturne, temveč politične propagande v naših krajih, moramo povedati nekoliko tudi na domače naslove. Naša oficijelna javnost, merodajni krogi od prizadetih velikih županstev do tiskovnega urada v zunanjem ministrstvu prav gotovo podcenjujejo nevarnosti, ki tiče v lažnjivi in nam do skrajnosti sovražni nemški propagandi, ki ne informira samo napačno potom nemškonacionalnega časopisja velikega dela nemške javnosti v Avstriji, Nemčiji, po nordijskih državah in drugod, temveč ki je znala najti poti tudi v izvennemško časopisje in v onih krogih, ki se iz idealnih motivov bavijo s problemom narodnih manjšin po Evropi. Povsod tod bi se moralo skrbeti od naše uradne strani za pravilne informacije o pravem stanju naših nacionalnih razmer, predvsem, kar se tiče Slovenije kot onega dela države, ki pride za internacionalno politiko v prvi vrsti v poštev kot prehod in bojno polje med fašistovskim in vsenemškim imperijalizmom. Kako nevarne postanejo lahko take propagande v veliki internacionalni politiki, to je menda pokazala dovolj jasno svetovna vojna. Odrekajo pa pri nas ne le oficijelna mesta, ampak tudi veliki in vplivni listi v naivni veri, da gre za malenkosti in odrekajo končno naše toli razcepljene, slabo organizirane in nesmotreno delujoče narodne obrambne organizacije, čijih naloga bi tudi bila kontrapropaganda. Najsi tudi naše razmere niso glede teh vprašanj posebno razveseljive, ker se naše partizanstvo nič ne boji tudi protinacionalnih zvez, vendar pa ne dvomimo, da bi se dal jeden ali drug uspeh tudi v tem oziru doseči, ako bi se lotila problema dovolj vplivna in močna roka.

V »Cillierci« nam tedaj očita »čitateljica«, da sicer priznavamo velike uspehe nemškega dela in skušenj (v kulturi in gospodarstvu), da pa na drugi strani zabranjujemo nemški deci obisk nemških šol. Že hvaležnost da bi od nas zahtevala, da bi sedaj povrnili to, kar smo se od Nemcev naučili, nemški mladini. Na to bi rekli sledeče: Ponavljati, da priznavamo splošno znane nemške znanstvene, tehnične, glasbene in druge velike uspehe, bi bilo smešno, vse to zanikati, še bolj. Naj si »čitateljica« le zapomni: mi vse to priznavamo, častimo in občudujemo morda bolj ko 90% takozvanih »Nemcev« v naši oblasti, o čijih kulturnih kvalitetah in inteligenci si pač vodstvo nemške diaspori ni prav nič na nejasnem. Da nemški deci obiska nemških šol ne zabranjujemo, kaže dejstvo, da ima slabih 40.000 Nemcev v Sloveniji 35 šol z nemškim učnim jezikom, torej povprečno jedno na 1132 duš. To razmerje je celo ugodnejše ko za Slovence, prav kakor je to tudi na Češkem. To je tedaj že več ko hvaležnost — in v resnici je pri nas prav mnogo ljudi, ki pravijo: zob za zob, kakor je na Koroškem, tako bodi tudi pri nas! In hvaležnost! Res je, veliko nas je moralo hoditi v nemške ljudske in srednje šole ter se mučiti s poukom v tujem jeziku. Ni bilo to lahko, ljuba »čitateljica« — toda »remagali smo vse težkoče in dali to,

kar smo se naučili, zopet narodu. Toda na šole nismo prišli kot berači, naš narod je za te šole plačeval krvave davke — notabene, za šole v tujem jeziku! Več ko naivnost je sploh trditi, da smo se v šolah z nemškim učnim jezikom učili samo »nemških« znanosti. Kulture niso ustvarjali na svetu samo Nemci, temveč vsi narodi, odkar stoji svet. O tem lahko celo »Cillierca« poduči svojo, nekoliko zastalo »čitateljico«.

Specijelno naši celjski Nemci so pa nepoboljšljivi. Za njih ne eksistira naprosto l. 1918, oni mislijo, da še vedno Ferenc Josef komandira skupno z nemškimi nacionalci po naših krajih in da je njihova pravica nadaljevati z germanizacijo v naših krajih. Ker imajo sami v mestu in okolici celih 33 otrok, bi radi imeli na stroške naših občin in države za to maloštevilno deco celo univerzo! Kaj bi pa rekli njih graški ali donaviški bratje, če bi stavili enake zahteve tam naseljeni Slovenci? Da je to nacionalna in ekonomska nemogočnost! Ali celjskim Nemcem še ne zadošča letošnja blamaža z »nemškimi« otroci slovenske narodnosti? Pri tem še piše »čitateljica« »Cillierca«, da so Nemci »hodili vedno ravna pota«. Kakopak!

Proslava prebitja solunske fronte.

Včeraj so se začele v Beogradu slavnosti prebitja solunske fronte l. 1918. Na predvečer in sinoči je beograjska občina s svečano razsvetlila središče mesta z desetisoč žarnic v državnih barvah. Ob pol devetih zjutraj je bil pod Kalemegdanom položen temeljni kamen invalidskemu domu. Dopoldne se je razvil glavni sprevod od cerkve sv. Save po beograjskih ulicah mimo dvora do Kalemegdana, ki je trajal dve uri. V sprevodu so korakale številne korporacije in mnogo občin, med njimi tudi manjše klerikalne deputacije iz Slovenije ter 18 godb in fanfar. V sprevodu je sodelovalo okrog 50.000 ljudi, med temi ogromna večina mladeničev v starosti 15 do 25 let. Na čelu povorke je jahal na vranu črnogorski zastavonoša v spremstvu dveh konjenikov, za njimi pa fanfara kraljeve garde na 32 belih konjih. Za godbo so vozili v fижakarjih težke invalide. Občinstvo je živahno pozdravljalo zavezniške delegacije, zlasti francoskega maršala in našega vojvodo Francheta d'Espereya in njegovo spremstvo. Ko je sprevod korakal mimo dvora, so udeleženci burno pozdravljali kralja, ki je šel ves čas ob oknu. Opoldne je bil svečano otvorjen novi park na Kalemegdanu in odkrit Meštrovčev spomenik »Zmagovalec«. V slavnostnem sprevodu ni bilo opaziti mnogo iskrenega navdušenja, ker je vsa proslava prirejena v času težke notranje krize, ki leži kakor mora na prsih poštenih državljanov. Sinoči se je vršila v beograjskem Narodnem gledališču svečana predstava, ki sta ji prisostvovala kralj in kraljica s svojim spremstvom. Navzoča je bila tudi vlada, diplomatski zbor, tuje vojaške delegacije in najuglednejše beograjske osebnosti. Igrali so prvo in drugo dejanje »Naboda«, drugo dejanje »Zulumčarja« in balet »Lectarsko srce«.

Svetozar Pribečević o beograjskih slavnostih.

Na drugem mestu opisujemo včerajšnji potek slavnosti v spomin prebitja solunske fronte, ki se vršijo v Beogradu. K tej slavnosti je zavzel Svetozar Pribečević v soboto sledeče stališče:

Glede proslav, ki se vršijo sedaj v Beogradu, sem odkrito povedal svoje mnenje. K temu imam dodati samo še sledeče: Če bi imeli v Beogradu vsaj trohico smisla za narodno edinstvo, bi odgodili to proslavo na boljše in srečnejše čase. Pravi prijatelj narodnega edinstva ne more sodelovati pri paradah v Beogradu, ko je Zagreb v žalosti. Žalost Zagreba bi morala biti

tudi žalost Beograda, če bi imeli v Beogradu vsaj malo smisla za edinstvo naroda. Beograd hoče biti prestolnica ne samo vseh Srbov, nego tudi vseh Hrvatov. Kako se morejo tedaj vršiti v prestolici vseh Hrvatov proslave, pri katerih ne sodelujejo Hrvati?

Inozemstvo, ki prihaja ob takih proslavah v Beograd, bo predvsem opazilo, da pri proslavah ne sodelujejo Hrvati. To bo naši državni misli samo škodovalo, nikakor pa ne bo in tudi ne more koristiti. Samó ta razlog, tudi če bi ne bilo nobenega drugega, bi moral napotiti vladodržce v Beogradu, da odgodijo proslavo. Proslava ujedinenja treh narodnih delov v veliko narodno zajednico more imeti smisel samo tedaj, ako pri njej sodelujejo vsi deli naroda. Razun tega vlada v velikem delu naroda glad. Državne blagajne so prazne. V mnogih krajih uradniki niso prejeli svojih itak bednih plač. Junaki s Kajmakčalana, dobrovoljci, prihajajo na ulice in oblegajo ministrstvo za agrarno reformo, zahtevajoč pravico. V takih časih se razmetavajo milijoni za parade in proslave, ko bi bila vendar najdostojnejša proslava, če bi se s temi milijoni pomagalo delovnemu in gladujočemu ljudstvu. Ne zanikamo moralnega in nacionalnega pomena manifestacijskih proslav, toda ta pomen morejo imeti samo, če pri njih sodeluje ves narod in če vlada občutek zadovoljstva v vsem narodu. Ničesar se ne bi izgubilo, marveč samo pridobilo, če bi bile te proslave odgodene in bi se vršile takrat, ko bi se uredile in konsolidirale politične in gospodarske razmere v državi in tako ustvarila zdrava moralna in politična podlaga za proslavo.

Jesenski manevri v Dunajskem Novem mestu.

Z napovedanimi revolucijami ni po navadi ničesar. Ne samo avstrijska, temveč tudi naša javnost je sinoči radovedno pričakovala, kako ste neki potekli včerajšnji paradi hajmverovcev in socijalističnih »udarnikov« v Dunajskem Novem mestu. Za nas tu ob meji je bilo to vsekakor važno, ker bi v slučaju kakih nemirov ali celo revolucije v Avstriji, morali zavarovati svojo mejo, če bi ne bilo še kaj drugega. Slučajno so došli že na večer potniki iz Avstrije, tudi taki, ki so se

vozili mimo Dun. Nov. mesta in so javljali, da je bilo tam sicer videti veliko policije, orožništva in vojaštva, drugače pa, da je bilo vse mirno. Današnja poročila z Dunaja to tudi v polnem obsegu potrjujejo. Vojasvo in policija ste zasedli celo mesto in okolico, tako da ni mogel nikdo brez legitimacije v mesto. Hajmverovci, ki so isto kot socijalisti dospeli s posebnimi vlaki tekom noči, so prvi manifestirali po mestu in so zborovali na Glavnem trgu. Bilo jih je 17.000, vsi v svoji zeleni uniformi in s kapami, na katerih nosijo petelinje perje kakor nekdanji avstrijski domobranci. — Okrog 1. ure so bili s svojo prireditvijo gotovi in so korakali direktno na kolodvor do vlakov. Za njimi je manifestiralo okrog 50.000 socijalističnih bojnikov. Komuniste, ki so hoteli z letaki in ustnim hujskanjem povzročiti nemire, so polovili deloma v novomeški okolici, deloma pri odhodu z Dunaja. Med njimi so prišli in zaprli tudi češkega kom. poslanca dr. Sterna in urednika češk. kom. lista v Brnu. Razven malih pretepev pa je ostalo, kakor rečeno, vse mirno. V Avstriji so začeli delati na to, da se take strankarske oborožene zasebne organizacije razpuste, ker je baš včerajšnja nedelja dokazala, kako nevarne bi lahko postale za javni mir in red.

Najnovejše vesti.

Narodna skupščina, ki je, kakor znano, sklicana za 12. oktober, bi naj po mišljenju vlade rešila najprej beglški zakon (o odškodninah bosanski begom za njih bivša veleposestva), potem pa zakon o menicah, čekih in državnih pravnih ter odvjetnikih. Vlada pravi, da je položaj navzlic abstinenci vseh Hrvatov normalen. Dr. Korošec je tudi zadnjo nedeljo pravil po Sloveniji, da še bode najmanj eno leto vladal.

† Dr. Ivan Zucco. Umrl je včeraj v Zagrebu bivši puljski odvjetnik in znan hrvatski politik v Istri dr. Ivan Zucco. Bil je somišljenik SDS in kot tak tudi nekaj časa veliki župan v Zagrebu. N. v m. p.

Razstavo »Tisk«, ki ste jo priredili ljubljanski organizaciji tiskarniških nameščencev in novinarjev, je bila včeraj slovesno otvorjena v prostorih ljubljanskega velesejma. Interesenti si jo lahko ogledajo vsak dan od 8. do 17. ure.

Domače vesti.

d Proslava prebitja solunske fronte se je v Celju vršila danes ob 9. uri dopoldne na Glaziji. Zbrano je bilo vojaštvo celjske garnizije, oficirski zbor, zastopniki oblasti, šolska mladina in mnogo drugega občinstva. Bogoslužje sta opravila opat g. Peter Jurak in pravoslavni svečenik g. Čudić. Bataljanski komandant g. Bojić je nato imel nagovor na vojaštvo. Podal je kratko zgodovino prebitja solunske fronte. Za tem je bil defile vojaštva. Trgovine so bile zaprte od 9. do 10. ure. Mesto je bilo delno v zastavah.

d Po desetih letih . . . Beograjska »Politika« prinaša gledečo satiro: Cesta. Na pločnikih nepregledna množica ljudi. Invalid z dvema bergljama stoji na cesti. Stražnik ga pozove: »Umakni se!« Invalid: »Čemu, jaz sem solunski borec!« Stražnik: »Za vraga, umakni se, če ti pravim; ne kvari razpoloženja!«

d Štirje shodi v gornjegrajskem okraju. V Mozirju se je zbralo v soboto zvečer pri »Iliriji« veliko številno tržamov in okoličanov ter se je vršil pod predsedstvom g. dr. Josipa Goričarja shod, na katerem so govorili gg. dr. Pivko, Ivan Pucelj in dr. Novčan. Razpoloženje izvrstno, obžalovalo se je samo, da ni bilo možno prirediti shoda podnevi. — Včeraj dopoldne so isti gospodje zborovali na Ljubnem. Predsedoval je vpok. nadučitelj g. Koček. Ta shod je kljub vidnemu zboljšanju političnih razmer

v »črnem kotu« vendarle presenečenje, ker se ga je udeležilo izredno mnogo kmečkih ljudi. Zborovalci so sprejeli resolucijo, v kateri izrekajo zaupanje vodstvu KDK in obema poslancema ter protestirajo proti sedanjemu režimu. — Tudi shod v Rečici ob Savinji v gostilni gosp. Fürsta je bil dobro obiskan. Govorili so isti gospodje, predsedoval pa je ugledni posestnik Maček. Na tem shodu je podal tamošnji kmet Fižur izjavo, da sicer ne more kot pristaš SLS glasovati za stavljenjo resolucijo, da pa bode zahteval s svojimi tovariši pojasnila od posl. Pušenjaka, zakaj je podpisal znani predlog, da se naj ranjkega Stjepana Radica proglasi za blaznega in se mu tudi drugače grozi. Ako pojasnilo ne bode zadostovalo, izstopi iz stranke. — Zadnji včerajšnji shod se je vršil proti večeru pri Steblovnikovih v Šmartnem ob Paki. Govorniki isti, udeležba odgovarjajoča. Splošna slika: ogorčenje nad umori v skupščini in nad današnjim Koroščevim srbijanskim režimom je prešlo globoko v narod. Videlo se je, da so ljudje o vseh teh dogodkih dobro in pravilno podučeni ter da so pripravljeni tudi izvajati konsekvence.

d Glasbena Matica v Celju ima v ponedeljek, dne 15. oktobra ob 8. uri zvečer občni zbor v lastnih prostorih.

d Na dekliski meščanski šoli v Celju je dovolilo ministrstvo za prosveto otvoritev vzporednice.

d *Mestna stanovanjska akcija v Celju*. Iz delavske stanovanjske akcije mestne občine so se dodelile enodružinske hiše še Valeriji Proselc, Tereziji Kolarič, Franciški ošt in Ivanu Maku. S tem je 4-odstotni delavski stanovanjski fond po 1.000.000.— dinarjev popolnoma izčrpan. Iz 8%-nega fonda splošne gradbene akcije je še na razpolago 400.000.— Din. Nove stanovanjske hiše se že gradijo poleg nekdanjega Pertinačevega posestva. Tudi one so resen opomin mestni občini in oblasti, da je regulacija Savinje in dotokov nad vse nujna stvar.

d *Umrli so v nedeljo*, dne 7. t. m. v celjski javni bolnici: 38-letni ruski emigrant Jakob Dziga, delavec iz Ljubljane, 82-letni občinski revež Janez Doler s Spodnjih Slemen pri Bezovici, 65-letni brezposelni Maks Torinek iz Gaberja in 7-letna Leopoldina Leskoveš, hči posestnika iz Gornje Pesnice v šentjurski okolici.

d *Cvetje v jeseni*. Trgovca g. Franc Kolenc v Celju nam je poslal cvet s hruške, ki se bohota v pomladnem cvetju na njegovem posestvu v Zagradu.

d *Sestanek*. V soboto, dne 13. oktobra ob 4. uri popoldne se snidejo v prostorih Celjskega doma upokojeni tovariši-učitelji iz Celja in bližnje okolice. Dobrodošli tudi oddaljenejši tovariši. Ker ne bode osebnih obvestil, je upoštevati le to naznanilo.

d *Težka uganka*. Beogradska »Politika« razpisuje 1 nagrado po 25.000, 10.000 in 5.000 Din ter 20 nagrad po 1.000 Din za one čitatelje, ki bodo uganili, kdo bo ob Novem letu predsednik vlade in kateri bodo njegovi ministri.

d *Odpuščen nemški zdravnik*. Mariborski oblastni odbor je odpustil iz svoje službe okrožnega zdravnika dr. Camilla Morocuttiya v Št. Ilju v Slov. goricah.

d *Letošnja trgatega*. Vinogradnikom se priporoča, da z letošnjo trgatvijo, če bo vreme to dopuščalo, odlagajo do konca oktobra, nikakor pa naj ne trgajo pred 15. oktobrom. Gnilo grozdje naj se podbira poprej, z zdravim grozdem pa se čaka in izrabi jesensko sonce. En dan lepega vremena zboljša vinski pridelek za eno četrtino odstotka in več, ako je trta zdrava. Na ta način je mogoče znižati potrebo slajenja mošta na minimum, ali pa v slučaju trajno lepega vremena slajenje sploh ne bo potrebno. — Važna je prepoved rezanja mošta šmarnice itd. z vinom moštom in slajenje takih mešanic. Ta prepoved je bila potrebna, ker se je ugotovilo, da gre mnogo vina samorodnih trt tem potom kot pristno vino v konzum. Vinogradnikom kakor tudi vinskim trgovcem se v interesu dviga vinskega konzuma priporoča, da upoštevajo vsebino navodnega razglašila in se po njej ravna. — Iz pisarne velikega župana mariborske oblasti.

d *Slabo vinsko letino* po množini in kakovosti imajo letos tudi v Sremu in Srbiji. Mošči so dosegli komaj 16 stopinj sladkorja.

d *O trgatvi v Dalmaciji* poročajo, da imajo mošči vsled ugodnega vremena zadnje dni 19 do 21 stopinj sladkorja. Črni mošt stane 200—250 Din za hl, beli pa 270—300 Din. V Šibeniku in okolici je došlo veliko nakupovalcev iz Slovenije.

d *Cene sadja v mariborski okolici*, posebno lepim zimskim jabolkom so porastle na štiri dinarje za kilogram. Kupčija je zelo živahna, došli so letos poleg Nizozemcev in Nemcev tudi Francozi. Porast cen za sadje v kupčiji na debelo se pozna tudi na mariborskem trgu.

d *Veliko razstavo* sadja, cvetlic, grozdja itd. priredi Zagrebški zbor od 18. do 21. oktobra.

d *Poročilo o Sportnem dnevu v Celju* smo morali zaradi pomanjkanja prostora odložiti za prihodnje število.

d *Gostilničarska šola v Mariboru*. Dne 3. oktobra 1928 se je vršila pri tukajšnji gostilničarski zadrugi prva seja na novo ustanovljenega šolskega odbora gostilničarske šole v Mariboru. V ta odbor je zadruga povabila vse korporacije in oblasti, ki so na tem količjak zainteresirane. V tem odboru so zastopani: 1. za vodstvo gostilničarske šole g. prof. Franc Škof; 2. za mestno občino, mag. svetnik g. Fran Rodošek; 3. za veliko županstvo, obrtno-zadružni nadzornik g. Ignacij Za-

ložnik; 4. za oblastni odbor mariborske oblasti, oblastni odbornik gospod Marko Kranjc; 5. za Tujsko-prometno zvezo, sodni svetnik g. dr. Senjor; 6. za zbornico za T. O. I., zastopnik g. Rado Starman; 7. za Zvezo gostilničarskih zadrug nje podnačelnik gosp. Matija Holc. Gostilničarska zadruga sama pa je zastopana po svojih treh članih-odbornikih, gg. Francu Zemljiču, Alojziju Streharju, Josipu Šerecu, ter po svojem načelniku Andreju Osetu, ki je glasom sklepa občnega zbora in šolskega odbora obenem tudi predsednik novo konstituiranega šolskega odbora. Gostilničarska šola v Mariboru sicer obstoja in tudi deluje z najboljšim uspehom že polna 4 leta. Dosedaj jo je upravljalo šolsko vodstvo sporazumno z gostilničarsko zadrugo. Izkazalo se je pa, da zadruga sama s šolskim vodstvom ne more zadostiti vsem zahtevam in potrebam gostilničarske šole, zato se je sklenilo pri zadnjem občnem zboru povabiti k sodelovanju še zgoraj omenjene ustanove, ki naj bi pomagale sedanjo šolo izpopolnjevati in jo dvigniti na nivo, ki bo ustrezal današnjemu modernemu gostilničarskemu in hotelirskemu obratovanju ter tujskemu prometu. Šola nudi vajencem teoretični in praktični pouk. Poučuje se 9 ur na teden. Pouk obstoja iz sledečih predmetov: slovenščine, nemščine, francoščine, računstva, knjigovodstva, blagovnanstva, kletarstva, državnoznanstva in serviranja. Za nauk o serviranju se bo nabavil poseben inventar in pripomočki, katere se je moralo doslej od gostilničarjev izposojati. Šola bo po možnosti priredila tudi vsako leto s svojimi učenci po en izlet v inozemstvo in to predvsem v zapadne države Evrope. Šolski odbor pa bo zahteval od gostilničarjev, ki imajo vaje, da jih redno pošiljajo v šolo. Za vse nerednosti in neopravičene zamude se bo najstrožje postopalo. Šolski odbor resno opozarja prizadete gostilničarje, to je one, ki imajo šoloobvezne vaje, na težke posledice, ki bi jih zadele radi prikrivanja istih, odnosno radi neopravičenega izostajanja vajencev od šolskega pouka. Istotako opozarja zadruga vajence, da ne bo izdajala učnih pisem onim, ki niso bili pri zadrugi s pogodbo prijavljeni in ki niso redno obiskovali gostilničarske šole.

d *Žitnih kav je več vrst*. Žika je pa samo ena. Zaradi njenih velikih vrednosti za zdravje ima vedno več prijateljev. Ni čudno, če se pojavljajo tudi ponaredbe. Pri nakupu je paziti zato na ime »Žika«.

Kino.

Mestni kino Celje. Danes v ponedeljek 8. in jutri v torek 9. oktobra se predvaja krasen film »Bigamija«. 7 dej. o ljubezni in življenju lepe plesalke. V glavnih vlogah Marija Jacobini, Heinrich George, Anita Dorris in Ernst Verebes. Film je izredne kvalitete, zato ga naj nihče ne zamudi! — Prednaznanilo: »Pomlad ljubezni« (Evelin Holt), Sestre (Loreley), Ramper (Paul Wegener).

Vidovdanska ustava.

Poljudno-poučna razprava.
(Sestavil dr. Ervin Mejak.)

(Dalje.)

Prava ideja parlamentarizma je ta, da mora imeti ministrstvo za seboj *zaupanje večine parlamenta* in tudi vojni minister mora imeti isto in tudi napram njemu lahko večina parlamenta izvršuje kontrolo, ga obtoži itd. Absolutno zaupanje večine parlamenta je eden kriterijev parlamentarizma.

To pa še ni dovolj. Treba je, ker je parlament posredovalec med narodo voljo in vrhovno upravno oblastjo, da je parlament kot reprezentant narodove volje izvoljen na podlagi *količkar mogoče širokega in splošnega volilnega sistema*. Torej tudi v tem leži bistvo parlamentarizma.

K parlamentarnemu režimu spada tudi še, da so ministri kralja, ki so bili v prejšnjih časih le kralju odgovorni — v tem obstoja ravno absolutistični princip — *odgovorni sedaj parlamentu* in da smejo ostati na svojih mestih le toliko časa, kolikor časa uživajo *zaupanje parlamenta*.

Končno morata v parlamentarnih državah izvrševati zakonodajno oblast

kralj in narodna skupščina skupno.

Službeni naziv naše države je: Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Kot neslužben naziv se lahko rabi še drug naziv, n. pr. Jugoslavija.

O državnem grbu in državni zastavi govori čl. 2 ustave, ki pravi, da je grb kraljevine dvoglav bel orel v poletu, na srebrnem ščitu. Vrh obeh glav dvoglavega belega orla stoji krona kraljevine. Na prsih ima orel ščit, na katerem so grbi, srbski: bel križ na rdečem ščitu s po enim ognjilom v vsakem kraku; hrvatski: ščit s 25 izmenoma rdečimi in srebrnimi polji; slovenski: na modrem ščitu 3 zlate šestokrake zvezde. Pod tem bel polmeseč. Državna zastava je modro-beloredeča v vodoravni legi proti navpičnemu drogu.

V tej sestavi se prikazuje federativna ideja. Hrvatski ščit je že star, slovenski pa se je moral šele skonstruirati. Razvrstitev barv na državni zastavi je pa takšna, da ni ne srbska, ne hrvatska in ne slovenska.

Službeni jezik kraljevine je srbsko-hrvatsko-slovenski. Tak jezik seveda ne eksistira, vendar je ta stilizacija spreten izhod iz zagate. Iz tega tudi sledi, da sta latinica in cirilica enakovredni, ker so tudi jeziki enakopravni, saj pisava je podlaga jezikov. Ta službeni jezik je sicer uradni jezik, poleg tega pa se sme uporabiti pred oblastmi kak drug jezik v gotovih slučajih, na pr. pred sodiščem. Po čl. 7 manjšinske pogodbe, ki jo je sklenila naša država ob priliki sklepanja mirovnihih pogodb, se dajo primerne olajšave pripadnikom drugih jezikov in narodnosti pred sodišči, za upravne oblasti in v parlamentu pa ne velja ta izjema.

II. O kralju in namestništvu.

Prvi državni organ je kralj. Čl. 56 ustave nam pove, kdo je kralj, kdo bo kralj pa pove nasledstveni red v ustavi. Po čl. 56 vlada v kraljevini SHS Peter I. Karadjordjevič. Kralja Petra nasleduje prestolonaslednik Aleksander in njegovo moško potomstvo iz zakonitega zakona po vrsti prvorojenstva.

Iz drugega stavka sledi, da pride kot prestolonaslednik v poštev moško potomstvo i. s. velja prvorojenstvo (primogenitura). To pa ne velja le za Aleksandra in njega potomce, temveč tudi za potomce njegovega potomstva. Potomstvo mora biti iz zakonitega zakona, izključeni so torej adoptirani in nezakonski otroci.

Če ni kraljevega moškega potomstva, si določi kralj naslednika iz stranske linije s *pristankom* narodne skupščine. Brat, stric in teh potomstvo bi bila stranska linija. Ni rečeno pri tem iz *moške* stranske linije, tu ni ovire, da pride tudi *ženska* stranska linija na vrsto n. pr. sin kraljeve sestre. Tu lahko pride *druga dinastija* na prestol. *Ženska kot prestolonaslednica* je izključena, to se sklepa iz besede »si določi naslednika«; ženska stranska linija, pa ni, kot rečeno, izključena od prestolonasledstva.

Če pa sploh naslednika ni, potem velja čl. 67 ustave, o čemur bo govor pozneje.

Z ozirom na čl. 5 ustave je treba rešiti najprej vprašanje, kaj je kraljevski dom. Ta člen pravi: »Kraljevski dom sestavljajo kraljica-soproga, živi predniki in potomci kraljevi v preni liniji s svojimi soprogami, rodni bratje in njih potomci s svojimi sprogami in sestre kralja-vladarja. Odnosaji in položaj članov v kraljevskem domu se urede s statutom, ki se mora zakoniti.«

Nastane čudna situacija: Ne stric kralja in ne potomci sestre kralja — vladarja niso člani kraljevskega doma po ustavnem določilu. Za naš kraljevski dom že veljavni statut (rodbinski pravilnik) pa pritegne v kraljevski dom tudi one osebe, ki po čl. 57 ustave ne spadajo vanj. Velja seveda *ustavno določilo* v tem oziru.

V bivši Avstriji je obstojal za člane cesarske hiše takozvani »Hausgesetz«, ki pa je bil nekaj *tajnega*, le člani cesarske hiše so vedli za njegovo vsebino. Drugače pa je to sedaj in je bilo to tudi že v bivši kraljevini Srbiji, kjer je bil leta 1909 uveljavljen »porodički pravilnik«.

Ustavimo se malo pri tem statutu. Po njem je csebna svoboda članov kraljevskega doma znatno omejena v primeri z drugimi državljani. Vsake-

mu članu kraljevskega doma je seveda na prosto dano, da stopi iz te vezi s tem, da *ne podpiše* tega pravilnika. Določila le-tega vežejo kraljeve sorodnike šele takrat, ko so ga ti podpisali. Izvor tega statuta je staro patrijarhalno pravno. Značilno je tu: Velika moč kralja kot rodbinskega starejšine, zasebno rodbinsko in dedno pravo članov, posebno kazensko-disciplinarno pravo kralja nad člani in da stoji kralju ob strani poseben posvetovalen kolegij, zvan dvorni svet, t. j. nekak ostanek rodbinske avtonomije, ki so jo imele preje tudi višje aristokratske familije. Parlamentarna država ima to prednost, da mora biti ta statut *javen*, se mora objaviti v uradnem državnem glasilu. To je neka ustavna stvar, je v interesu države in ne le kraljevega doma.

Po tem pravilniku je kralj — vladar vrhovni starejšina in zaščitnik vseh članov kraljevega doma. Brez njegovega dovoljenja ne sme noben član izvršiti kakakega dejanja javnega značaja ali stopiti v kako trajno obveznost. Za člane kraljevskega doma ne velja čl. 25 ustave, po katerem je dana državljanom svoboda v sklepanju pogodb. Člani smejo sklepati pogodbe le z dovoljenjem kralja. Vsi člani so dolžni spoštovati starejšino in mu pokorni biti. Noben član ne sme stopiti v zakon brez kraljevega dovoljenja, to je tudi važno za že omenjeno ustavno določilo, da mora biti zakon zakonit glede moškega potomstva, ki pride kot nasledstvo na prestolu vpoštev. Zakon, sklenjen zoper določila statuta, ima izključitev iz kraljevega doma za posledico. Kralj daje taka dovoljenja v obliki pisma, ga sopolpišeta ministrski predsednik in patrijarh. Če ustanovi član svojo lastno rodbino in če dobi svojo imovino, ne more radi tega izstopiti iz kraljevega doma ter je dolžan tudi poslej voditi pravilno življenje. Brez kraljevega dovoljenja se ne sme član zadolževati. Kralj določa, kje naj stanujejo člani kraljevega doma. Noben član se ne sme stalno nastaniti in ne prevzeti službe v inozemstvu, tudi na potovanja ne smejo hoditi v inozemstvo brez kraljevega dovoljenja. Važno je tudi določilo, ki ga vsebuje tudi ustava, da ne sme noben član kraljevskega doma biti minister ali član narodne skupščine. Pripravljati se morajo člani za službo v vojski, prosveti, umetnosti ali cerkvi, torej si poiskati le določne poklice. Kralj vodi vzgojo vseh članov, tudi tedaj, če imajo ti roditelje, poleg splošne skrbi starišev za deco stopi še kraljevo nadzorstvo. Kralj ima neomejeno pravico, da vzdržuje red v kraljevem domu z vsemi sredstvi, s katerimi razpolaga, ima torej osebno disciplinarno pravico. V to svrhu mu je dodan poseben kolegij: dvorni svet. V tega spadajo poleg kralja še: prestolonaslednik, če je polnoleten, vsi 21 let stari člani kraljevega doma, srbski patrijarh, ministrski predsednik, minister pravde, predsednik državnega sveta in predsednik kasacijskega sodišča. Kralj ima pravico, da predlaga disciplinarne prestopke v presojo in razpravo temu-le dvornemu svetu, seveda mu je v lažjih slučajih na prosto dano, da sam kaznuje. Disciplinarne kazni pa so: 1. pismen opomin, 2. pismen ukor, 3. izključitev od vseh časti kraljevskega doma za krajši ali daljši čas, 4. izključitev iz dvora za krajši ali daljši čas ter 5. izključitev iz dvora za vselej. Kralj sme seveda preklicati kaznen, če so vzroki za to prestali.

Pulover

za dame in gospode iz čiste volne v vseh novomodnih barvah, enobarvni in vzorčasti 120 do 250 Din, sviler vseh velikosti 58 do 240 Din, damski telovniki sprejdi vzorčasti 82, 115, 135 Din, s sviljo prepleteni 148 do 198 Din, popolnoma vzorčasti 240 do 260 Din, damski jopci 160 do 350 Din, pletene obleke 250 do 270 Din, garniture fantovske 135 do 165 Din de-

kliske 100 do 160 Din, dalje pletene nogavice, rokavice, cepice, dokolenke, triko perilo ter sploh vse pletenine kupite najcenejše v veletrgovini

R. STERMECKI, CELJE

Oglejte si izložbo in ogretno zalogo. — Nakup nagradljen.

Kralj razpolaga z vsemi denarnimi sredstvi kraljevega doma ter izdaja vse navedbe za ekonomske posle.

Kakšni akti so potrebni ali nepotrebni pri spremembi prestola?!

Ločiti je treba dvoje: *postati* kralj je nekaj drugega kot *prevzeti* vladu. Kraljev prestolonaslednik *postane* takoj kralj, ko stari kralj umre, *prevzem* vlade pa je nekaj drugega. Da lahko prevzame vladu, je treba, da je prestolonaslednik polnoleten, to je, star 18 let in da je duševno in telesno zdrav. Drugega ni treba za prevzem vlade, tudi v ustavi predpisana proklamacija ni predpogoj in tudi prisega šele pozneje položi.

Tekst prisege se glasi: »Jaz (ime), stopajoč na prestol kraljevine SHS in sprejemajoč kraljevsko oblast, prisezam na vsega mogočnega Boga, da bom čuval edinstvo naroda, nezavisnost države in celokupnost državnega ozemlja in da bom ohranjal ustavo nekršeno; da bom vladal po njej in po zakonih in da bom v vseh svojih težnjah imel pred očmi dobrobit naroda. Tako mi gospod Bog pomagaj! Amen!«

Vsebinska prisege postane razumljiva če pomislimo, da so smeli preje kralji razpolagati s teritorijem, lahko razdelili državo ali jo odstopili drugim.

Odstavitev kralja po naši ustavi ni predvidena. *Odvzame* se lahko kralju pravica izvrševati kraljevo oblast in jo izročiti prestolonasledniku ali namestništvu, to pa ne kot kazen, ampak le, če je kralj duševno ali telesno nesposoben izvrševati oblast. Pač pa lahko kralj poda *ostavko*, kar ima iste posledice kot da je nastopila kraljeva smrt. Če kralj brez pristanka narodne skupščine sprejme krono druge države, se smatra, da je podal ostavko na prestol kraljevine SHS.

O *zastopstvu* kralja govori čl. 59 ustave, ki pravi: »Kralj prebiva stalno v državi. Če se pokaže potreba, da gre kralj za krajši čas iz države, ga zastopa po pravu prestolonaslednik. Če prestolonaslednik ni polnoleten ali če je zadržan, zastopa kralja ministrski svet. Zastopanje se vrši po navodilih, ki jih daje kralj v mejah ustave. To velja tudi za primer kraljeve bolezni, ki ne ustvarja trajne nesposobnosti. V času, ko je kralj ali prestolonaslednik odsoten, nima ministrski svet pravice, da bi razpustil narodno skupščino. Zastopanje po ministrskem svetu sme trajati največ 6 mesecev. Po preteku tega roka stopijo v veljavo ustavni predpisi o namestništvu.

Treba je tu ločiti dva primera: 1. Če gre kralj za *krajši čas* iz domovine in 2. če je kralj *bolan*, pa ne *trajno nesposoben*. Zastopnik je po čl. 59 ustave: 1. Prestolonaslednik, 2. ministrski svet, če prestolonaslednik ni polnoleten ali če je zadržan. Vendar je tu nekaj važnega predpisano: Narodne skupščine ne sme ministrski svet razpustiti. Polaga se namreč veliko važnost pri razpustu parlamenta na *voljo kralja*.

Pri ravnomer navedenem gre za *zastopstvo* kralja, nekaj drugega pa je *namestništvo ali regentstvo* po čl. 60 ustave, ki se glasi: »Kraljevsko oblast izvršuje namestništvo: 1. če je kralj nedoleten in 2. če je zaradi duševne ali telesne bolezni trajno nesposoben izvrševati kraljevsko oblast. O ustanovitvi in prestanku namestništva sklepa narodna skupščina s tajnim glasovanjem. Če spozna ministrski svet, da je nastopil primer kraljeve nesposobnosti, priobči to narodni skupščini obenem z mnenjem treh

zdravnikov, vzeti iz domačih medicinskih fakultet. Na isti način se postopa, kadar gre za prestolonaslednika.«

Namestništvo torej ni predvideno za čas kraljeve odsotnosti, temveč za slučaj, da so v osebi kralja nastali taki vzroki, ki preprečijo izvrševanje kraljeve oblasti. Taki vzroki so: 1. Duševna in telesna bolezen in 2. nedoležnost. O tem namestništvu sklepa narodna skupščina s *tajnim* glasovanjem, ker gre tu lahko za delikatno stvar.

(Dalje prihodnjič.)

Strah živali.

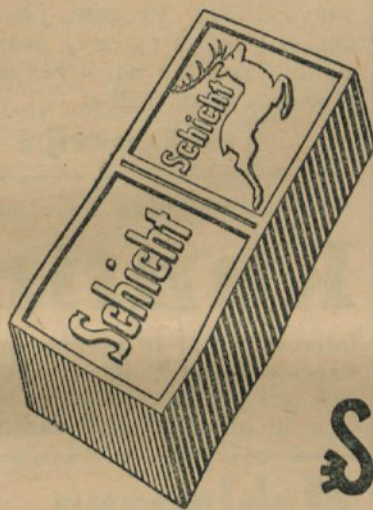
Ravno sedaj, v času, ko razpalja lovska strast našim Nimrodom kri, da zalezujejo brezskrbno divjačino, ki zasledovana po lovskih psih splašena bega na vse strani, je dobro nekoliko vedeti tudi o strahu živali v splošnem. Gozdne in poljske živali so obdarovane s posebnim, izrazito vcepljenim občutkom, s pomočjo katerega morejo povsem točno razločiti svojega smrtonosnega sovražnika od manj nevarnega nasprotnika. Zapazi-li žival svojega smrtonosnega sovražnika, tedaj se je poloti neka izredna bojazen, nek poseben strah in osuplost, tudi če sovražnika preje še nikdar ni videla. Če se slučajno snideta zajec ali srna s človekom, to je že marsikdo doživel, tedaj bodeta obe živali gotovo bežali od človeka. Toda to se ne zgodi toliko iz bojazni ali strahu, pač pa vsled prirojene plašnosti. Drugače je to, če zagleda srna lisico, ali pa, če sliši zajec lajanje psov naganjačev. Obe navedeni gozdni živali prevzame neka posebna osuplost in strah, ki se zaznava po trepetanju telesa, hitrejšem dihanju in povečanju oči. Lisica je, kajpak, smrtni sovražnik srne in zajca, a mnogo psov je gotovo zajčja smrt. Krotko in milo jagnje, ki ni še nikoli videlo volka, zableketa v groznem strahu, ko ga zasliši tuliti in jadrno zbežati v en dan. Še celo konj, ki se veseli človeškega varstva, se ustraši medveda. Čeprav ga ni še poprej nikoli videl, vendar takoj spozna v kosmatincu svojega smrtonosnega sovražnika. Imel sem priliko opazovati v Trstu, za časa svojih študij, kako je hrvaški Jovo vodil po mestu iz ulice v ulico medveda, uklenjenega za nosnice. Neprestano se je smukal okoli kosmatincea in ga venomer opominjal s klicem: »Tančaj Marko, tančaj!« Mimo take predstave se pripelje v neki ulici enovprežna kočija. Konj se je medveda tako ustrašil, da se je vzpel in se tresel po vsem životu. Le malo je manjkalo, da ni prevrgel kočije z ljudmi vred. Kočijažu se je le s trdom posrečilo umiriti konja in ga za uzdo odvesti naprej. Da so ljudje osupli opazovali ta nenavadni pojav, je umevno.

Ta upravičeni strah pa ni vcepljen po naravi le sesalcem, ampak tudi, in še v večji meri vsem pticem pevcem ter domači in divji perutnini. Ta bojazen in strah ptičev v gozdu, na polju in pri hiši je toliko bolj opravičljiv, ker so izpostavljeni svojim bistrovidnim roparskim sovražnikom brez vsakega varstva. Le mala izjema se trenutno zavaruje z barvo svojega perja, ki je prikrojena bivališču v naravi.

Za primer si oglejmo jerebice, bodisi v poletju ali pozimi, ko jih preganja pernati ropar. Veselo čivkajo na njivi, a nenadoma ugasne njih veseli glas, ki se spremeni v žalostno zategnjen sik. Na vidiku je jastreb, njihov

Lepa Srbinja

ceni lepo perilo
in skrbi, da bo
dolgo trajno in
se vedno bleščalo
od snage. Ona
radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

smrtonosni sovražnik. V strahupolnem iznenadenju se potuhnejo k zemlji ali v mehko snežno odejo, kjer vztrajajo na mestu po več ur. Ni čuti nobenega glasu in nihče izmed družbe si ne upa izleteti v bližnje grmovje ali v zavetišče pod snežno odejo, ker dobro ve, da bi to bila njegova pogibelj. Še le, ko je odletel ropar z vidika, si upajo živalice vstati in v brzem poletu zleteti v bližnje grmovje. Toda jastreb je lokav, čakal je skrit in uporabil to priložnost, da je s podvojeno brzino upadel v jato. Ponovno napadene jerebice se oglašajo s preplašenimi glasovi, ki se daleko razjeknejo. Nekaterim se posreči zbežati v grmovje, dočim zagrabijo šibkejši ostri roparski kremplji. Ropar poseka svoj žrtev z ostrim kljunom, da krvavi in se tako ropar naloka njene gorke krvi. Nato živalico popolnoma razmesari in požre, ali pa jo ponese svojim požrešnim mladičem.

Interesantno sliko občutka bojazni in strahu doživimo neredko posebno na kmetškem dvorišču, kjer se spreha, kjer razbrskava ali družini naša domača perutnina. Koklja vodi svoja mala piščeta po dvorišču s prav materinsko skrbjo. Naenkrat se oglasi z zateglim glasom, ki naznanja nevarnost. Ta varnostni opomin spreleti kakor blisk vso perjad. Vse kokoši poskočijo in pogledujejo proti oblaku, kjer v precejšnji višavi kroži jastreb sem in tja. To opazovanje jih presune z neznanskim strahom. Vse beži kakor omamljeno na vse strani,

da si poišče varnega zavetišča pred roparjem. Bliskovo se spusti strahotni ropar navzdol. V trenutku se oglasi prestrašen krik vseh kokoši, pomešan s smrtnim glasom napadene jarečka, a prav tako hitro je že izginil ropar z ugrabljenim plenom. Med perjadjo je nastala po dogodku grobna tišina in smrtni mir. Nobena kokoš si ne upa zakokodakati, niti petelin zapeti. Vse trepeče pod vplivom prestanega strahu.

Ta občutek strahu pa ne navdaja samo starejše živali, temveč je vcepljen že malim v gnezdecu, v nežni mladosti. Ta vtisek plašnosti in strahu pred ljudmi in živali je gotovo problem, ki se naslanja na čutno početje, katerega pomen ume le k tej vrsti pripadajoči ptici. Znano nam je namreč, da je možno odvzeti marsikateri vrsti ptičev v odsotnosti starke, njih mladiče iz gnezda in jih doma s pridom ptičev v odsotnosti starke njih mladiča strašili. Toda ta neustrašljivost mine takoj, če se med tem približa starka in opazi tujca pri gnezdu. Prestrašena starka obletava gnezdo in kriči, opominjaje s tem svoje mlade, da se varujejo. Mladiči takoj razumejo ta opomin in se potuhnejo v gnezdu. Dokler se oglašja starkin opomin, ždijo mladiči v gnezdu in ne sprejemajo več od tujca ponujene jim hrane. Ko se odstrani človek od gnezda, opomni starka mladiče s povsem drugače zvenčim glasom in mladiči raztegnejo svoje kljune in se dajo pitati po svoji starki. Kako in na kakšen način se vcepi v mladih ptičih ta strah, in kako ga umejo razumeti, ostane seveda skrivnost narave.

Največja izbira ROKAVIC.

Rokavice za gospode:

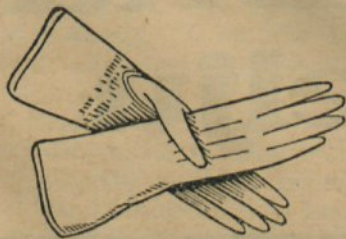
Trikot	od Din	20 naprej
Nappa	"	110
Nappa podloženo	"	120
Krimer	"	99
Pralno usnje	"	95
Pletene rokavice	"	25
Jelenovo usnje	"	160

Rokavice za dame:

Trikot	od Din	20 naprej
Glace	"	65
Nappa	"	110
Nappa z volneno podlogo	"	110
Pralno usnje	"	90
Pletene rokavice	"	25

Rokavice za otroke:

Rokavice s palcem	od Din	22 naprej
Trikot	"	15
Pletene rokavice	"	16-50

L. Putan, Celje

Oglašujte!

Naznanilo.

Usojam si javiti, da vodim **zobni atelje** umrlega **dr. A. Kunsta** nespremenjeno naprej.

Priporočam se cenjenemu občinstvu.

Erika Kunstova, zobni atelje
Celje, Kralja Petra cesta 26.

Ceneno češko perje

1 kg sivega opuljenega perja 70 Din, napol belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 125 in 150 Din, mehko kot puh 200 in 225 Din, boljše vrsta 275 Din. Posiljatve carine prosto, proti povzetju od 300 Din naprej poštne prosto. Vzorec zastoj. Blago se tudi zamenja in neugajajoče vzame nazaj. — Naročila samo na **BENEDIKT SACHSEL, LOBEZ ŠT. 20 pri Plznu (Čehoslovaška).**

Poštne pošiljke rabijo iz Čehoslovaške v Jugoslavijo približno 10 dni.

Prav dobro nam je znano, da se pes in mačka sovražita na vse pretege. Mačka beži pred svojim smrtonosnim sovražnikom — psom. Dobro ve, da če jo pes pograbi, ji strese tilnik in je po njej. Tudi mlado mačko, ki ni še videlo psa, se ga boji. Ko ga zapazi, naježi svojo dlako in zbeži pred njim. Pri teh dveh živalih pa si je narava izgovorila svojo posebno izjemo, kar ne opazimo pri drugih, sovražnih si živalih. Dovolila je v izjemnih slučajih med njima tudi pobratimstvo in mirno sožitje. Videli ste namreč tudi že, da se pri hiši tu pa tam pes in mačka prav dobro razumeta in to celo tako prijateljsko, da skupaj josta, se skupno igrata in celo skupno počivata v bratski slogi. — Narava hoče potrditi, da tudi v tem slučaju ni pravila brez izjeme. *Ivan Burdian.*

Pristni sladki mošt

bell in rdeči, liter po 14 in 15 Din se toči v restavraciji »Narodni dom«.

Kuharica

katera bi upravljala vsa hišna dela, se sprejme s 15. oktobrom ali 1. novembrom 1928. Prednost imajo osebe srednje starosti z večletnimi spričevaji. Poizve se v upravi lista.

Pianino

dobro ohranjen, se kupi ali vzame v najem. — Naslov v upravi lista.

Elektrotvrdba

Karel Florjancič
Celje, Cankarjeva ul. 2

izvršuje inštalacije za električno luč in pogon, popravlja motorje in aparate, postavlja antene, polni akumulatorje za radio.

Strokovna dobra posrežba. Nizke cene

Polhove

in vse druge kože divjačin, kupuje skozi vse leto v vsaki količini

D. Zdravič, Ljubljana,
3 Sv. Florjana ul. 9. 3

Suhe gobe

plačuje najvišje **M. GERŠAK & Co.**
LJUBLJANA, Prečna ulica 4
(poleg mestne kopeli). Telefon 2329.

iz vseh rudnikov in
najboljše vrste
dobavlja in do-
stavlja najcenejše

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Preklic.

Podpisana Terezija Gaber v Trnovljah obžalujem in preklicujem vse žalivke, ki sem jih govorila o gospej Ani Trglav, gostilničarki v Bukovžlaku ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Terezija Gaber.

Rudnik Zabukovca da v najem svojo

kantino.

Interesenti naj se osebno zgledajo najkasneje do 14. t. m. pri rudniku v Zabukovci pri Žalcu, kjer so istim pogoji in informacije na razpolago.

Meblovana soba

zračna, z električno razsvetlavo in posebnim vhodom, se takoj odda. Zrinjsko-Frankopanska št. 3, I. nadstr.

Občinstvu v znanje.

Podpisana si usojam slavnemu občinstvu naznanjati, da bom nadaljevala po smrti svojega moža **Ferdinanda Graha** (p. d. Dominik) v **Braslovčah št. 35**

strojarsko obrt

(usnjarno)

in detaljno prodajo usnja

Pri tej priliki se zahvaljujem za obilo zaupanje, ki ga je užival moj pokojni mož v času svojega obrtovanja ter prosim, da ohranite to zaupanje tudi meni, ki bom izvrševala naročena dela točno in okusno.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Franja Grah v Braslovčah.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju

Cankarjeva ul. št. 11

priporoča svoja izvrstna namizna ter odbrana sortimentna **VINA** vseh vrst v sodih in steklenicah po zmernih cenah. Vzorci na razpolago!

Inserirajte v „NOVI DOBI“

Gramofoni in plošče

iz tovarne **Edison Bell-Penkala Ltd.** kakor tudi plošče »His Master's Voice« in »Columbia« katere vodi imenovana tovarna na zalogi, se dobijo proti gotovini in po zelo ugodnih obrokkih pri

Goričar & Leskovšek, Celje

knjižarna in veletrgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi predmeti.

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omej. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti, da stradal ne boš v starosti!

LASTNI DOM

Obreštuje hranilne vloge po **6 1/2 %**

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge uad **2.000.000 Din.**

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoj pravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Iz malega raste veliko!

Pisarna v Celju Prešernova ulica 6.

Moderne tiskovine

vseh vrst: knjige, lepake, letake, pisemske glave, kuverte, vabila i. dr. Vam nudi v okusni izvedbi in po zmerni ceni

Zvezna tiskarna v Celju